

5 lat Indeksu Zdrowych Miast. Które miasta zrobiły największy krok naprzód?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 10:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 71

Które miasta najlepiej wykorzystały ostatnie pięć lat? Jubileuszowa, 5. edycja Indeksu Zdrowych Miast, realizowanego od 2022 roku przez Grupę LUX MED, naukowców Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, pozwala spojrzeć na rozwój polskich miast w dłuższej perspektywie. Tegoroczny Indeks Zdrowych Miast, oprócz wyników edycji 2026, zawiera również zestawienie Miast 5-lecia. Znalazły się w nim samorządy, które od 2022 roku odnotowały największą poprawę swojej pozycji w rankingu. Zarówno w klasyfikacji ogólnej, jak i w poszczególnych obszarach wpływających na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Oto jakie miasta znalazły się w tym zestawieniu.

Pięć lat konsekwentnej pracy

Jubileuszowa, 5. edycja Indeksu Zdrowych Miast stała się okazją do spojrzenia na rozwój polskich miast w dłuższej perspektywie. O ile coroczny ranking pokazuje aktualną sytuację miast, o tyle zestawienie Miast 5-lecia pozwala ocenić tempo i kierunek zmian zachodzących od początku realizacji projektu. Na potrzeby analizy sprawdzono, które samorządy między pierwszą, a aktualną edycją zestawienia, najbardziej poprawiły swoją pozycję względem pozostałych miast objętych badaniem. O zwycięstwie decydowała nie bieżąca lokata w rankingu, lecz skala awansu osiągniętego na przestrzeni pięciu edycji. Takie podejście pozwala wyróżnić miasta, które dzięki konsekwentnym działaniom najskuteczniej poprawiały warunki życia swoich mieszkańców i nadrabiały dystans do liderów zestawienia.

- W zestawieniu Miast 5-lecia nie nagradzamy tych, którzy byli najlepsi od początku, ale tych, którzy osiągnęli największy postęp. To spojrzenie szczególnie cenne dla samorządów, ponieważ pokazuje, że konsekwentnie realizowane działania są w stanie przełożyć się na realną zmianę pozycji miasta i poprawę warunków życia mieszkańców – podkreśla dr Anna Rulkiewicz, Prezeska Grupy LUX MED.

Aby zapewnić porównywalność wyników pomiędzy początkiem i końcem analizowanego okresu, uwzględniono wpływ zmian metodologicznych wprowadzanych w kolejnych edycjach Indeksu. Z analizy wyłączono obszar Infrastruktura, którego metodologia uległa istotnym modyfikacjom, a w wybranych kategoriach dokonano odpowiednich przeliczeń danych historycznych. Dzięki temu zestawienie Miast 5-lecia pokazuje rzeczywistą skalę zmian zachodzących w miastach na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

- Pięć edycji Indeksu Zdrowych Miast pozwoliło zgromadzić unikalny materiał badawczy, który daje możliwość obserwowania nie tylko bieżącej sytuacji miast, ale także kierunku zachodzących w nich zmian. To szczególnie cenna perspektywa, ponieważ pozwala dostrzec procesy, które nie są widoczne w pojedynczych wynikach rocznych, ale często mają one kluczowe znaczenie dla jakości życia mieszkańców – tłumaczy dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak, prof. SGH, prorektorka ds. nauki Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, kierująca pracami interdyscyplinarnego zespołu naukowców opracowującego Indeks Zdrowych Miast.

Liderzy klasyfikacji generalnej

Tytuł Miasta 5-lecia zdobyło Zabrze, które pomiędzy pierwszą edycją Indeksu w 2022 roku a tegorocznym zestawieniem awansowało z 58. na 27. miejsce, poprawiając swoją pozycję aż o 31 lokat. Na kolejnych miejscach znalazły się Bydgoszcz (awans o 23 pozycje), Rybnik (o 18 pozycji) oraz Bielsko-Biała (o 16 pozycji).

Zestawienie pokazuje, że droga do sukcesu nie zawsze prowadzi przez miejsce na podium rankingu

5 lat Indeksu Zdrowych Miast. Które miasta zrobiły największy krok naprzód?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 10:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 71

głównego. W przypadku analizy pięcioletniej najważniejsza jest dynamika zmian i zdolność miasta do systematycznej poprawy wyników. To właśnie dlatego wśród liderów pięciolecia znalazły się przede wszystkim samorządy, które w ostatnich latach najsukuteczniej nadrabiały dystans do czołówki i konsekwentnie wzmacniały warunki sprzyjające zdrowiu oraz wysokiej jakości życia mieszkańców.

Liderzy długiego dystansu

Analiza pięcioletnia objęła nie tylko ranking ogólny, ale również poszczególne obszary uwzględniane w Indeksie Zdrowych Miast. Dzięki temu możliwe było wskazanie samorządów, które od 2022 roku osiągnęły największy postęp w konkretnych kategoriach wpływających na zdrowie i jakość życia mieszkańców.

Zdrowie – aby zachować porównywalność wyników pomiędzy pierwszą i jubileuszową edycją Indeksu Zdrowych Miast, analiza opierała się na dwóch wskaźnikach obecnych zarówno w 2022, jak i 2026 roku: wydatkach na działania prozdrowotne w przeliczeniu na mieszkańca oraz liczbie realizowanych działań. Liderzy zestawienia pokazują, że w ostatnich pięciu latach wyraźnie wzrosło zaangażowanie części samorządów w działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia. Szczególnie widoczne jest to w miastach województwa śląskiego, które odnotowały jedne z największych awansów w tej kategorii.

1. Zabrze
2. Gliwice
3. Sosnowiec

Ludność i pokolenia – za awansami liderów tej kategorii stoją przede wszystkim pozytywne zmiany demograficzne, związane z ograniczeniem odpływu mieszkańców, poprawą salda migracji oraz korzystniejszą strukturą wieku ludności. Wyniki pokazują, że miasta mogą skutecznie odwracać niekorzystne trendy demograficzne, choć proces ten wymaga czasu i długofalowej polityki rozwoju.

1. Katowice
2. Gliwice
3. Jaworzno

Usługi komunalne i społeczne – tutaj największe awanse osiągały miasta, które równolegle poprawiały jakość infrastruktury komunalnej, rozwijały ofertę usług społecznych oraz zwiększały dostępność usług skierowanych do mieszkańców. Wyniki potwierdzają, że długofalowe inwestycje w bezpieczeństwo, usługi publiczne, kulturę, sport i opiekę nad dziećmi mogą wyraźnie wzmacniać pozycję miasta na tle innych samorządów.

1. Włocławek i Krosno - ex aequo
2. Nowy Sącz
3. Biała Podlaska

Edukacja – lider tej kategorii wyróżnił się systematyczną poprawą wyników na przestrzeni całego analizowanego okresu. Awans był efektem działań obejmujących różne obszary polityki edukacyjnej i społecznej, od jakości kształcenia po wsparcie rodzin z dziećmi. Wyniki potwierdzają także, że jakość lokalnej edukacji nie jest wyłącznie domeną największych ośrodków akademickich. Długofalowe działania prowadzone przez samorządy mogą przynosić wymierne efekty niezależnie od wielkości miasta

5 lat Indeksu Zdrowych Miast. Które miasta zrobiły największy krok naprzód?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 10:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 71

i jego pozycji wyjściowej.

1. Świnoujście
2. Tychy
3. Żory

Mieszkalnictwo – największe postępy w tej kategorii osiągały przede wszystkim mniejsze miasta. Lider zestawienia wyróżnił się konsekwentną poprawą zarządzania zasobami mieszkaniowymi, zwiększaniem dostępu mieszkańców do podstawowej infrastruktury technicznej oraz większym zaangażowaniem w rozwój i modernizację zasobów komunalnych. Wysokie miejsca zajęły również miasta, które jeszcze kilka lat temu nie należały do liderów tej kategorii, co pokazuje, że dobrze zaplanowana polityka mieszkaniowa może w stosunkowo krótkim czasie przełożyć się na znaczącą poprawę pozycji w rankingu.

1. Siedlce
2. Krosno
3. Gorzów Wielkopolski

Środowisko – ostatnie pięć lat przyniosło wyraźną poprawę wyników środowiskowych w większości miast objętych badaniem. Sprzyjały temu zarówno rosnące inwestycje finansowane ze środków krajowych i europejskich, jak i większa świadomość samorządów oraz mieszkańców w zakresie jakości środowiska. Lider tej kategorii wyróżnił się szczególnie skutecznymi działaniami na rzecz ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz poprawy gospodarki środowiskowej. Wysokie miejsca zajęły również miasta, które jeszcze pięć lat temu należały do dalszej części zestawienia, a dzięki konsekwentnie realizowanej polityce środowiskowej znacząco zbliżyły się do czołówki rankingu.

1. Konin
2. Kraków
3. Kielce

Przestrzeń – o zwycięstwie w tej kategorii zdecydowała wyraźna poprawa w obszarach związanych z bezpieczeństwem, kształtowaniem terenów zielonych oraz wykorzystaniem zasobów wodnych do celów rekreacyjnych, środowiskowych i urbanistycznych. Dzięki temu miasto 5-lecia znacząco umocniło swoją pozycję na tle pozostałych samorządów.

1. Szczecin
2. Toruń
3. Włocławek

Ze względu na zmiany w metodyce indeksu, w celu zapewnienia możliwie wysokiej porównywalności wyników pomiędzy latami zastosowano dodatkowe założenia metodologiczne i z analizy wyłączono obszar Infrastruktura.

Długofalowy rozwój w praktyce

Zestawienie miast 5-lecia pokazuje, że największe zmiany najczęściej zachodzą poza ścisłą czołówką, w miastach konsekwentnie realizujących własne strategie rozwoju i stopniowo poprawiających wyniki w

5 lat Indeksu Zdrowych Miast. Które miasta zrobiły największy krok naprzód?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 10:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 71

kolejnych obszarach wpływających na zdrowie oraz jakość życia mieszkańców. Wyróżnienia przyznane w jubileuszowej edycji potwierdzają, że postęp nie zawsze oznacza spektakularne inwestycje czy szybkie efekty. Często jest rezultatem systematycznie prowadzonych działań, których wpływ staje się widoczny dopiero w dłuższej perspektywie. To właśnie dlatego analiza pięcioletnia stanowi cenne uzupełnienie corocznego rankingu, pozwalając dostrzec nie tylko liderów, ale również miasta, które najsukuteczniej wykorzystują swój potencjał rozwojowy i konsekwentnie poprawiają warunki życia swoich mieszkańców.

- Ranking 5-lecia pozwala spojrzeć na miasta z perspektywy ich drogi rozwojowej, a nie tylko miejsca zajmowanego w danym roku. Dzięki temu możemy wyróżnić samorządy, które wykazały się skutecznością we wdrażaniu zmian i osiągnęły największy postęp na tle innych miast. To ważny sygnał, że ambitne cele rozwojowe można realizować niezależnie od pozycji startowej – tłumaczy prof. Jerzy Hausner, Przewodniczący Rady Programowej Open Eyes Economy Summit, Fundacja GAP.

Link do Indeksu Zdrowych Miast 2026: zdrowemiasta.pl

Źródło: IP